

«Οι Όνειρο- κατακτητές εν δράσει...».

Μια Παρέμβαση εμπνευσμένη
από την Καταξιωτική
Συστηματική Διερεύνηση.

Συντονιστές του προγράμματος:

Βακαλοπούλου Αναστασία, Κοινωνική Λειτουργός Στέλεχος Πρόληψης
Παππά Γλυκερία, Κοινωνική Λειτουργός Στέλεχος Πρόληψης.
Επιστημονικά Υπεύθυνη του Κ.Π. ΙΡΙΔΑ Πλεξίδα Ελένη, Ψυχολόγος ΜΑ

Σε συνεργασία με τον
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Δίκτυο Διαλόγου Αγωγής και Προαγωγής της Υγείας
Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Β' Αθήνας

Το Δίκτυο Διαλόγου Αγωγής και Προαγωγής της Υγείας είναι μια συνεργασία της Υπεύθυνης Αγωγής Υγείας της Δ/νσής Β' Αθήνας, της Εκπαιδευτικής Ομάδας του Συστηματικού Συνθετικού Μοντέλου Καταξιωτικής Διερεύνησης OKANA και των Κέντρων Πρόληψης Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας -OKANA της περιοχής ευθύνης της Δ/νσής μας: α) «Αργώ» των Δήμων Παπάγου Χολαργού - Αγ. Παρασκευής β) «ΠΡΟΝΟΗ» του Δήμου Κηφισιάς γ) «ΙΡΙΔΑ» του Δήμου Ν. Ιωνίας, για την εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών της Δ/νσής μας στη μέθοδο της Καταξιωτικής Συστηματικής Διερεύνησης (Appreciative Inquiry). Επιστημονικά Υπεύθυνος της Εκπαιδευτικής δράσης είναι ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού του OKANA, κος Ηλίας Γκότσης.

Το **Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προσγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας ΙΡΙΔΑ** είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία και είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας του δήμου Ν.Ιωνίας και τοπικών φορέων και του OKANA, ο οποίος φέρει και την επιστημονική εποπτεία. Μιλώντας για πρόληψη και προσγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας, αναφερόμαστε σε όλες εκείνες τις συντονισμένες προσπάθειες που γίνονται για την ελαχιστοποίηση των επιβαρυντικών παραγόντων/συνθηκώπου μπορούν να οδηγήσουν στην εξάρτηση καθώς και στην εκδήλωση ευρύτερης ψυχοπαθολογικής συμπεριφοράς. Κύριος άξονας είναι η εκπαίδευση σε προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες, οι οποίες λειτουργούν ως προστατευτικοί παράγοντες απέναντι στην ανάπτυξη επιβλαβών για το άτομο συμπεριφορών. Βασικός σκοπός του Κ.Π ΙΡΙΔΑ είναι η δράση στην κοινότητα για την ενημέρωση και εκπαίδευση συγκεκριμένων ομάδων, όπως γονείς, εκπαιδευτικοί, παιδιά – έφηβοι – νέοι, σε νέες δεξιότητες απαραίτητες για την υιοθέτηση ενός υγιούς τρόπου ζωής. Κύριο μεθοδολογικό εργαλείο αποτελεί η δουλειά σε ομάδες και η βιωματική μάθηση, μέσα από συζήτηση, ασκήσεις προσωπικής ανάπτυξης, δημιουργικής έκφρασης, παιχνίδια ρόλων.

Ο βιωματικός τρόπος μάθησης συνδέεται με την ενεργή συμμετοχή των μελών, το μοίρασμα σκέψεων και εμπειριών και την αλληλεπίδραση μέσα από μια διαλογική διαδικασία. Η βιωματική μάθηση είναι πιο αποτελεσματική από την απλή παροχή οδηγιών και συμβουλών, αφενός γιατί η απόκτηση της γνώσης και η ανάπτυξη ενισχυτικών για τον άνθρωπο δεξιοτήτων γίνεται μέσα από τη σύνδεση με την προσωπική εμπειρία, αφετέρου γιατί αξιοποιείται και ενισχύεται η διεργασία της ομάδας

ΛΙΓΑΛΟΓΙΑΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ...

Θεωρώντας πως τα προγράμματα πρόληψης έχουν καλύτερα αποτελέσματα όταν ξεκινούν από τις μικρές ηλικίες, το Κ.Π ΙΡΙΔΑ, στα χρόνια λειτουργίας του, υλοποιεί παρεμβάσεις στα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι παρεμβάσεις αυτές απευθύνονται τόσο στους μαθητές ως τελική ομάδα – στόχο, όσο και στους εκπαιδευτικούς και γονείς ως ενδιάμεσες ομάδες – στόχοι. Αξιοποιώντας την εμπειρία και αφογκραζόμενοι τις ανάγκες και την ανατροφοδότηση των ομάδων-στόχων, το επιστημονικό προσωπικό του Κ.Π ΙΡΙΔΑ δημιούργησε το πρόγραμμα πρόληψης «Οι ονειρού - κατακτητές εν δράσει...».

Πρόκειται για ένα ταξίδι ιο συναντήσεων με τελικό προορισμό «**Το νησί που ονειρεύομαι να ζήσω...**». Το ταξίδι

θα έχει ενδιάμεσους σταθμούς, όπου θα κερδίζονται σημαντικά εφόδια για τη ζωή. **Οι ενδιάμεσοι σταθμοί θα είναι:** «**Το νησί της Γνωριμίας**, «**Το νησί της Συνεργασίας**, «**Το νησί των Συναισθημάτων**», «**Το νησί των Ικανοτήτων και των Ικανοτήτων PLUS**», «**Το νησί της Ιδέας**», «**Το νησί της Επικοινωνίας**», «**Το νησί που Δε χωράει ο Εκφοβισμός**», «**Το νησί που αγαπάει τη Διαφορετικότητα**». Το πρόγραμμα αποτελεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση πρόληψης και ευαισθητοποίησης των μαθητών σε προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες ζωής, απαραίτητες για την θωράκιση τους στους κινδύνους της σύγχρονης εποχής. Βασίζεται στις αρχές της Πρωτογενούς Πρόληψης και εστιάζει στην ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων ατομικών (συναισθηματικής και κοινωνική ανάπτυξη), σχολικών (δέσμευση του παιδιού με το σχολείο, σχέσεις εμπιστοσύνης με εκπαιδευτικούς και συμμαθητές), περιβαλλοντικών – οικογενειακών (σχέσεις φροντίδας και επικοινωνία στην οικογένεια).

Στόχοι του Προγράμματος

Οι στόχοι του προγράμματος είναι η δημιουργία κλίματος ομαδικότητας και συνεργασίας, η σύνδεση των μαθητών με τις ικανότητες, τα ταλέντα, τις αξίες και τα αποθέματα τους, η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και η σύνδεση με τους προσωπικούς τους στόχους, η εκπαίδευση σε δεξιότητες επικοινωνίας, η αναγνώριση, η αποδοχή και η αξιοποίηση των έντονων συναισθημάτων, ο διαχωρισμός θετικών και αρνητικών συμπεριφορών και η υιοθέτηση υγιούς στάσης ζωής.

Μέθοδος εργασίας:

Το πρόγραμμα βασίζεται στη βιωματική προσέγγιση, όπου ενθαρρύνεται η ενεργή συμμετοχή των μαθητών στις διαδικασίες μάθησης, συμβάλλοντας στην καλύτερη εμπέδωση εννοιών και δίνοντας τη δυνατότητα για την διετύπωση προβληματισμών και την εμβάθυνση των συζητήσεων. Οι μαθητές εργάζονται σε ζευγάρια ή χωρίζονται με τυχαίο τρόπο σε μικρές ομάδες. Με αυτό τον τρόπο μοιάζουνται εμπειρίες, σκέψεις και συναισθήματα με τους υπόλοιπους μαθητές. Επιπλέον, αξιοποιώνται δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης μέσω ζωγραφικής και κατασκευής, ασκήσεις ενεργοποίησης, παιχνίδια ρόλων, αφήγηση παραμυθιού/μυθοπλασία, παιχνίδια γνώσεων.

Επιπλέον θα αξιοπουηθούν:

Δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης μέσω
ζωγραφικής και κατασκευής.
Ασκήσεις με κινητικό χαρακτήρα
Παιχνίδια ρόλων
Αφήνηση παραμυθιού.
Μυθοπλασία.
Παιχνίδια γνώσεων.

Το πρόγραμμα
περιλαμβάνει το
συναντήσεις.
Στο τέλος των
συναντήσεων
προτείνουμε τα παιδιά
να παρουσιάσουν στους
γονείς τους την εμπειρία
τους.

Επίσης, το πρόγραμμα διέπεται από τις βασικές αρχές της Καταξιωτικής Συστηματικής Διερεύνησης η οποία είναι προσέγγιση που εστιάζει στις εμπειρίες των ανθρώπων που συνδέονται με τις ικανότητες, τις επιθυμίες και τα όνειρα, και όχι στα προβλήματα και τις επιπτώσεις τους. Έχοντας ως βασικό εργαλείο τις ερωτήσεις και τη διαλογική διαδικασία, προσκαλεί τα άτομα και τις ομάδες σε συνομιλίες που φέρνουν στην επιφάνεια ιστορίες και εμπειρίες που χαρακτηρίζονται από αποθέματα, αξίες και υπερηφάνεια. Σύμφωνα με την Καταξιωτική Συστηματική Διερεύνηση, βοηθούμε τους ανθρώπους να εστιάσουν σε αυτό που είναι λειτουργικό και να βρουν την ανάγκη πίσω από το πρόβλημα, με στόχο να οραματιστούν, να ανακαλύψουν εναλλακτικές δυνατότητες και να υλοποιήσουν καινούργιες πρακτικές/δράσεις

Οι θεματικοί άξονες του
υλικού είναι:

- Η σύνδεση της ομάδας.
- Η κατανόηση της ηλικιακής φάσης των παιδιών.
- Η αναγνώριση και έκφραση των συναισθημάτων.
- Η ενίσχυση του αισθήματος του «ανήκειν».
- Η έκφραση και υλοποίηση των ιδεών των παιδιών σε κλίμα ασφάλειας.
- Η αποδοχή της διαφορετικότητας.
- Η ευαισθητοποίηση σε θέματα εκφοβισμού.
- Η ασφαλής χρήση του διαδικτύου.